

Vergaderjaar 1987–1988

19 952

Tandprothetici

Nr. 9

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 22 juni 1988

1. Inleiding

Ik heb er met voldoening kennis van genomen dat de leden van de fracties van het C.D.A. en de V.V.D. hun waardering hebben geuit over de beschouwingen in de memorie van antwoord.

De leden van de fracties van het C.D.A. en de P.v.d.A. waren van mening dat de plenaire behandeling van het wetsvoorstel zo spoedig mogelijk moet plaatsvinden. Deze mening wordt door mij gedeeld.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. betreurden het dat er zoveel tijd is verlopen tussen de vaststelling van het voorlopig verslag en de indiening van de memorie van antwoord en vroegen naar de oorzaak hiervan. Zij merkten in dit kader op dat het toch om een zeer eenvoudig wetsvoorstel gaat.

Ik hecht eraan op te merken dat het feit dat het onderhavige wetsvoorstel slechts een beperkt aantal op zich niet ingewikkelde artikelen bevat, niet betekent dat het een zeer eenvoudig wetsvoorstel betreft. In dit verband kan vooral verwezen worden naar de memorie van antwoord, waarin uitvoerig is ingegaan op de tandheelkundige en andere aspecten van de aan de orde zijnde problematiek.

Een andere oorzaak voor het tijdsverloop tussen de vaststelling van het voorlopig verslag en de indiening van de memorie van antwoord is dat het geruime tijd heeft geduurd voordat alle in het voorlopig verslag gevraagde gegevens omtrent de ervaringen in het buitenland ten aanzien van het zelfstandig toepassen van de volledige gebitsprothese door tandprothetici waren vergaard.

Tenslotte zij opgemerkt dat de juristen die betrokken waren bij het opstellen van de memorie van antwoord ter zake van het onderhavige wetsvoorstel, in dezelfde periode onder meer tevens belast waren met het opstellen van de zeer omvangrijke memorie van antwoord ter zake van het voorstel van Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg. Aangezien het uit de afspraken met de vaste Commissie voor Volksgezondheid van de Tweede Kamer voortvloeiende tijdstip waarop de memorie van antwoord zou moeten worden ingediend voor beide wetsvoorstellen gelijk was, is in eerste instantie prioriteit verleend aan

het opstellen van de memorie van antwoord ter zake van het wetsvoorstel BIG, gezien de omvang en complexiteit van het voorlopig verslag omtrent dat wetsvoorstel alsmede gelet op de omstandigheid dat omtrent de memorie van antwoord ter zake van het wetsvoorstel BIG overleg moest worden gevoerd met Justitie.

2. Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

De leden van de V.V.D.-fractie wilden graag weten wanneer het door de Ziekenfondsraad gestarte evaluatie-onderzoek met betrekking tot de tandheelkundige implantaten gereed zal zijn en of dit onderzoeksresultaat met de conclusies die de regering daaraan verbindt aan de Kamer kan worden overgelegd.

Verwacht wordt dat het rapport van de commissie die belast is met het evaluatie-onderzoek op korte termijn aan de Ziekenfondsraad zal worden aangeboden. Mede aan de hand van dat rapport zal de Ziekenfondsraad advies uitbrengen omtrent de vergoeding van de kosten van implantaat-technieken. De door de Ziekenfondsraad verstrekte evaluatiegegevens zal ik te zamen met mijn standpunt ter zake aan de Tweede Kamer doen toekomen.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen of het wellicht aanbeveling verdient om als toelatingseis tot de vervolgopleiding van tandprotheticus op te nemen dat een bepaald aantal jaren als gediplomeerd tandtechnicus dient te zijn gewerkt.

Zoals ook reeds is aangegeven in de memorie van antwoord (bladzijde 20) betreft de betrokkenheid van de overheid met de opleiding tot tandprotheticus ingevolge artikel 3, onder a, primair het examen en is de benodigde opleiding voor dit examen in feite een afgeleide functie onder verantwoordelijkheid van de desbetreffende onderwijsinstelling. Ook het vaststellen van de toelatingseisen tot de opleiding is derhalve een verantwoordelijkheid van de onderwijsinstelling. Het ligt in het voornemen om, na aanvaarding van het onderhavige wetsvoorstel, met de betrokken onderwijsinstelling overleg te voeren teneinde een afstemming van het onderwijs op de exameneisen te bevorderen. In dat kader zullen ook de toelatingseisen tot de opleiding van tandprotheticus aan de orde worden gesteld.

Wel kan in verband met de vraag of de door de betrokken leden bedoelde toelatingseis moet worden gesteld nu reeds het volgende worden opgemerkt. De Nederlandse opleiding tot tandtechnicus is een vijfjarige opleiding, waarbij de leerlingen gedurende de gehele opleidingsperiode werkzaam moeten zijn in een tandtechnisch laboratorium. Dit betekent dat degene die de opleiding tot tandtechnicus heeft voltooid reeds gedurende tenminste vijf jaren praktijkervaring in een tandtechnisch laboratorium heeft verworven. Bij de beslissing of een tandtechnicus, alvorens te worden toegelaten tot de opleiding tot tandprotheticus, ook na het voltooien van de opleiding tot tandtechnicus nog enige jaren in een tandtechnisch laboratorium moeten hebben gewerkt, ligt het in de rede om te bezien of een dergelijke eis nodig is om een verantwoorde uitoefening van het beroep van tandprotheticus te bewerkstelligen. Voorshands ben ik van oordeel dat dit niet het geval is.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. vroegen voorts op welke wijze de tandprotheticus zich ervan kan vergewissen dat inderdaad voorbehandeling door de tandarts heeft plaatsgevonden.

De tandprotheticus zou zich er van kunnen vergewissen dat de voorbehandeling inderdaad is geschied door een (tand)arts door aan de patiënt te vragen door wie de voorbehandeling is uitgevoerd en of deze behandeling geheel is afgerond. Er zij evenwel op gewezen dat het voor het toepassen van de volledige gebitsprothese niet nodig is dat de tandpro-

theticus er zich van vergewist dat de voorbehandeling van de mond is uitgevoerd door een (tand)arts. De tandprotheticus dient immers steeds – derhalve ongeacht de vraag door wie de mond is voorbehandeld – te toetsen of voldaan is aan de in artikel 1, onder a, gestelde voorwaarden, te weten dat zich in de mondholte geen gebitselementen of andere elementen dienen te bevinden, dat de mond geschikt moet zijn voor de volledige gebitsprothese en dat de kaakwallen hersteld moeten zijn van de extractie. Indien aan deze voorwaarden is voldaan, is sprake van een situatie waarin het verantwoord is om de volledige gebitsprothese toe te passen.

De leden van de V.V.D.-fractie merkten op dat het volgens het wetsvoorstel de patiënt vrij staat om zich voor het aanmeten van een volledige gebitsprothese tot een tandprotheticus te wenden, doch dat voorwaarde dan wel is dat de mond «schoon» is. Zij vroegen of de tandprotheticus mag vaststellen of de mond «schoon» is of dat dit voorbehouden is aan de tandarts. Zij achtten deze vraag temeer van belang in het licht van de mededeling dat de tandprotheticus geen röntgendiagnostiek kan toepassen en vroegen hoe de tandprotheticus dan kan vaststellen of de mond volledig «schoon» is.

Als eerste fase van de toepassing der volledige gebitsprothese dient een klinische inspectie van de mondholte plaats te vinden teneinde te beoordelen of aan de in artikel 1, onder a, 1°-3°, aangegeven voorwaarden is voldaan. Deze inspectie betreft het signaleren van afwijkingen. Het signaleren geschiedt op grond van directe waarneming van de toestand van de mondholte dan wel op grond van waarneming ervan met toepassing van klein handinstrumentarium (sonde, spiegel). Voor wat de kaakwallen betreft richt het onderzoek zich onder meer op het al of niet voorkomen van ondersnijdingen, exostosen, scherpe botranden en oneffenheden als gevolg van gebitsextracties. In dit kader is het maken van röntgen-foto's niet vereist.

Indien geen afwijkingen worden gesignaleerd ten aanzien van de in artikel 1, onder a, 1°-3° aangegeven aspecten, dan zal tot vervaardiging van een gebitsprothese kunnen worden overgegaan. Tot zover is er geen verschil in handelwijze van tandarts dan wel tandprotheticus. Leiden de bevindingen van het hiervoor bedoelde onderzoek echter tot het signaleren van afwijkingen, dan is nader onderzoek vereist. Teneinde te voorkomen dat de tandprotheticus handelt in strijd met artikel 1, onder a, van het wetsvoorstel, zal hij zich alsdan van verdere behandeling moeten onthouden en de patiënt moeten verwijzen naar de (tand)-arts. De (tand)arts kan vervolgens, indien hij dit nodig oordeelt, röntgenfoto's maken. Het is derhalve niet zo dat in het kader van het onderzoek met het oog op de vervaardiging van een volledige gebitsprothese door de tandarts systematisch röntgenfoto's worden gemaakt. Mede gezien de schadelijke effecten van dit laatste gebeurt dit in de tandartspraktijk alleen indien daarvoor een specifieke aanleiding (nadat afwijkingen zijn gesignaleerd) te vinden is.

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen voorts welke voorzieningen de wet biedt indien blijkt dat een tandprotheticus ten onrechte tot behandeling is overgegaan.

Indien een tandprotheticus zich bij het toepassen van de volledige gebitsprothese begeeft buiten de grenzen van artikel 1 van het wetsvoorstel, handelt hij in strijd met artikel 1 van de Wet uitoefening geneeskunst en oefent hij onbevoegd de geneeskunst uit. In dat geval kan hem op grond van artikel 436 van het Wetboek van Strafrecht een strafrechtelijke sanctie worden opgelegd. Het is onder bepaalde omstandigheden mogelijk dat de tandprotheticus eveneens strafbaar is op grond van artikel 300 van het Wetboek van Strafrecht (mishandeling).

Ook bestaat de mogelijkheid tot het instellen van een civielrechtelijke procedure tegen de desbetreffende tandprotheticus, in het kader waarvan aan de burgerlijke rechter kan worden verzocht om, in geval van schade, de betrokken tandprotheticus te veroordelen tot vergoeding van de toegebrachte schade (artikelen 1401 en 1407 van het Burgerlijk Wetboek), dan wel om, teneinde herhaling van het desbetreffende onrechtmatige handelen in de toekomst te voorkomen, de betrokken tandprotheticus – op straffe van een dwangsom – te verbieden de volledige gebitsprothese toe te passen buiten de door de wet gestelde grenzen (artikel 1401 van het Burgerlijk Wetboek).

De leden van de V.V.D.-fractie merkten op dat, hoewel in de memorie van antwoord wat ontwijkend wordt gereageerd op de door de NMT gewenste koppeling tussen de opleiding tot tandprotheticus en de tandheelkundige faculteit, daarin wel wordt gesproken over het belang van een goede relatie tussen de verschillende tandheelkundige opleidingen. De betrokken leden vroegen zich af waar dan het verschil zit tussen de suggestie van de NMT en de wens van de regering.

Het verschil tussen de standpunten van de NMT en de regering ter zake is hierin gelegen dat de opleiding tot tandprotheticus volgens de NMT gekoppeld zou moeten zijn aan een tandheelkundige faculteit, terwijl zulks naar het oordeel van de regering niet noodzakelijk is. Ook indien de betrokken opleiding niet gesitueerd wordt bij de tandheelkundige faculteit is namelijk een goede relatie mogelijk tussen de verschillende tandheelkundige opleidingen – in het kader waarvan met name afstemming van de onderwijsprogramma's en uitwisseling van docenten kunnen plaatsvinden –, terwijl het opleidingsprogramma, toegesneden op de functie van tandprotheticus, geen onderwijs op universitair niveau vereist.

Naar aanleiding van de opmerking in de memorie van antwoord dat de beslissing om in plaats van de Stichting Vakopleiding Examens en Voorlichting Tandtechnici (SVEVT) de Stichting Nederlands Tandprothetisch Instituut (SNTI) van de ONT aan te wijzen als een krachtens artikel 3 van het wetsvoorstel te erkennen rechtspersoon onverlet laat dat, indien de SVEVT te zijner tijd ook een opleiding tandprothetiek wil organiseren, het onderhavige wetsvoorstel niet verhindert dat de SVEVT (mede) kan worden aangewezen, vroegen de leden van de C.D.A.-fractie hoe de regering zich zulks voorstelt. Naar het oordeel van de betrokken leden kan het niet zo zijn dat ingeval de SVEVT zich alsnog zou melden de SNTI daarmee haar erkenning zou verliezen.

Indien de SNTI in het kader van artikel 3 is erkend en de SVEVT eveneens om erkenning verzoekt, heeft een eventuele erkenning van de laatstgenoemde instelling uiteraard niet tot gevolg dat de SNTI om die reden haar erkenning verliest.

Opgemerkt zij overigens dat in de memorie van antwoord slechts is gesteld dat het wetsvoorstel niet verhindert dat ook de SVEVT wordt erkend. Of aan de SVEVT desverzoekt inderdaad een erkenning zal worden verleend, is afhankelijk van de concrete omstandigheden. Hierbij zal onder meer de vraag of behoefte bestaat aan meer dan één erkende opleidingsinstelling een belangrijke rol spelen.

Ingeval overwogen wordt om naast de SNTI ook de SVEVT in het kader van artikel 3 te erkennen, zal uiteraard ook met de SNTI overleg worden gevoerd.

De leden van de V.V.D.-fractie merkten op dat zij uit de memorie van antwoord opmaakten dat de SVEVT niet meer zal worden betrokken bij de opleiding tot tandprotheticus. Zij vroegen of nog pogingen zijn ondernomen om alle betrokkenen op dit punt tot overeenstemming te laten komen en of dit, zo dit nog niet is geschied, alsnog kan gebeuren.

Bij brief van 30 september 1987 heeft de SVEVT mij medegedeeld niet te willen meewerken aan een opleiding tot tandprotheticus in het kader van het onderhavige wetsvoorstel. Gezien deze mededeling alsmede het feit dat, zoals de SVEVT in voornoemde brief tevens berichtte, het vorenstaande heeft geleid tot schorsing van de afgevaardigde van de Organisatie van Nederlandse Tandprotheticici (ONT) als lid van het algemeen bestuur van de SVEVT, zodat niet tegemoet zou kunnen worden gekomen aan de in de Tweede Kamer bepleite participatie van de ONT bij de opleiding tot tandprotheticus, is door mij geen verder overleg met de SVEVT gevoerd. Nu er geen aanwijzingen zijn dat de SVEVT haar in bovengenoemde brief verwoorde opstelling heeft gewijzigd, lijkt het mij niet zinvol om thans het initiatief te nemen tot een hernieuwd overleg. Een en ander laat onverlet dat, indien de SVEVT te kennen geeft wederom overleg te willen voeren, ik hiertoe uiteraard bereid ben.

De leden van de fractie van de V.V.D. wilden voorts weten hoe de tarifiering zich zal voltrekken nadat het onderhavige wetsvoorstel in werking zal zijn getreden.

In de memorie van antwoord (bladzijde 14) is reeds uiteengezet waarom naar mijn oordeel geen bezwaar behoeft te bestaan tegen het verschil tussen de tarieven die overeenkomstig de in het kader van de Wet tarieven gezondheidszorg geldende regeling van het Centraal orgaan tarieven gezondheidszorg door tandartsen in rekening worden gebracht en de tarieven die overeenkomstig de door de ONT opgestelde richtlijnen door tandprotheticici in rekening worden gebracht. Nu de door de ONT opgestelde richtlijnen, die weliswaar geen bindend karakter hebben, om ook de door de tandprotheticici in rekening te brengen tarieven onder de werkings sfeer van de Wet tarieven gezondheidszorg te brengen.

3. Nota van wijziging

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen in hoeverre de functie van de tandprotheticus door de in onderdeel A van de nota van wijziging aangebrachte wijzigingen adequaat is omschreven.

Naar mijn oordeel is het vrij te geven gebied van het toepassen van de volledige gebitsprothese in artikel 1, zoals dit artikel is gewijzigd bij de nota van wijziging, adequaat omschreven. Enerzijds wordt door artikel 1, onder a, juncto artikel 9, bewerkstelligd dat de toepassing van de volledige gebitsprothese niet langer wordt voorbehouden aan (tand)artsen, zodat tandprotheticici die overeenkomstig artikel 1 een volledige gebitsprothese toepassen, gevrijwaard zijn van onder meer succesvolle civiele procedures van tandartsen tegen hen. Anderzijds is het vrij te geven gebied zodanig omschreven dat het beperkt is tot handelingen waarvoor niet een kennis en inzicht vereist zijn, welke in het algemeen slechts verworven zijn door degenen die in het bezit zijn van een tandarts- of artsdiploma.

Overigens is geenszins beoogd om door de wijziging in onderdeel A van de nota van wijziging verandering te brengen in de begrenzing van het terrein waarop de tandprotheticici sinds lange tijd werkzaam zijn, doch uitsluitend om dit terrein beter te omschrijven.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen voorts of onderdeel C van de nota van wijziging wel van toepassing is nu in de herdruk van stuk nr. 2 de zinsnede «de toepassing van de volgende gebitsprothese» niet voorkomt in artikel 10.

Inderdaad bevat onderdeel C van de bij de memorie van antwoord gevoegde nota van wijziging een misstelling. In de door de betrokken

leden aangehaalde zinsnede had in plaats van het woord «volgende» het woord «volledige» moeten staan. Dit bezwaar wordt ondervangen door de bij deze nota gevoegde tweede nota van wijziging.

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
D. J. D. Dees